

Samenwerkingsverband Primair Onderwijs 30 06

Samenwerkingsverband Primair Onderwijs 30 06 ligt in Noordoost-Brabant en bestrijkt de gemeenten Oss, Uden, Meierijstad (behalve Schijndel), Bernheze en Landerd. Het verbindt daar 14 schoolbesturen met in totaal 95 basisscholen. Drie daarvan zijn scholen voor speciaal basisonderwijs en vijf voor speciaal onderwijs.

De algemene ledenvergadering bestaat uit de deelnemende besturen. Zij hebben in principe een toezichhoudende rol. Verder is er een kwaliteitscommissie en een auditcommissie. De Ondersteuningsplanraad is het medezeggenschapsorgaan van het samenwerkingsverband. Naast onderwijsprofessionals zijn ook ouders hierin goed vertegenwoordigd. Joris Elbers belichaamt sinds twee jaar het dagelijks bestuur. Hij vertelt over zijn samenwerkingsverband.

“Sinds mijn aantreden twee jaar geleden is er in het samenwerkingsverband een beweging gaande die wordt gekenmerkt door een enorm enthousiasme en een enorme verbinding met elkaar”, vertelt Elbers. Die beweging is op gang gekomen bij het gezamenlijk ontwikkelen van een nieuwe visie over het vormgeven van passend onderwijs. “Toen ik hier kwam lag er een boekwerk van 80 pagina’s te verstoffen. Niemand wist eigenlijk wat ermee moest gebeuren. Dat moest anders. Zonder gedeelde en gedragen visie is het onmogelijk om samen een beweging te realiseren.”

Verbinding

Bij de start als bestuurder begon Elbers met ‘lijntjes leggen’. “Ik vind het belangrijk dat we werken vanuit verbinding met elkaar. Die verbinding is nodig omdat we de gezamenlijke opdracht hebben om passend onderwijs te realiseren. Onze ambitie realiseren kan alleen als we samenwerken. Ons samenwerkingsverband is geen aparte,

geldschuivende organisatie of een organisatie die alleen maar toelaatbaarheidsverklaringen afgeeft. Wij zijn een netwerkorganisatie die aangesloten besturen en alle partners zo samenbrengt, dat we ook vorm kunnen geven aan passend onderwijs.”

De volgende stap was het voeren van de dialoog met allerlei betrokkenen over de ambitie van het samenwerkingsverband voor de komende jaren. “Dat deden we in verschillende panels. Een voor ouders, een voor professionals, een voor bestuurders en een voor ketenpartners. Ik wilde er ophalen waar we nu staan, waar we naartoe willen en hoe we dat willen bereiken. Hierdoor kwam er een gezamenlijke beweging op gang, doordat iedereen invloed had op de vraag waar de nieuwe visie naartoe gaat.” De input werd verwerkt tot een nieuw ondersteuningsplan. “We hebben er een leesbaar en aansprekend boekje van gemaakt, in plaats van alleen maar een dik pak papier.” In het midden van het ondersteuningsplan staat een infographic die helder en inzichtelijk antwoord geeft op de vraag: ‘Hoe ziet passend onderwijs er in ons samenwerkingsverband uit?’ Daar is ook weer een animatiefilmpje van gemaakt, zodat ook online dezelfde boodschap gedeeld wordt. “Dat inzichtelijk maken heeft er echt toe bijgedragen dat we met elkaar een gevoel krijgen waaraan we werken”, zegt Elbers trots.

Kind centraal

Toen de nieuwe visie er was, werd het tijd voor de volgen-

Onderdeel van de website die het SWV heeft opgezet rond corona.

de stap. “We hebben met elkaar afgesproken dat we niet te veel kijken naar allerlei landelijke verwijspercentages en andere cijfers, maar focussen op het kind. We kunnen wel ontzettend gaan sturen op het omlaag brengen van de speciaalonderwijspercentages, maar dan doen we niet per se het goede voor het kind. En dat laatste is wel waar we als samenwerkingsverband uiteindelijk voor zijn. Dus stellen we elkaar een andere vraag: Wat heeft het kind echt nodig? Welke ondersteuning en op welke plek? Dan geven we echt vorm aan passend onderwijs. Het is mooi om te zien dat betrokkenen dit als een gemeenschappelijke opdracht zijn gaan ervaren en dat er op inhoud gesproken wordt, in plaats van alleen op getalletjes.”

Het samenwerkingsverband heeft dus forse stappen gezet. Het geheim achter dit ‘succes’ noemt Elbers de duidelijke visie die het samenwerkingsverband heeft, gecombineerd met verbindend leiderschap. Een verbindend leider weet de partijen bij elkaar te brengen, verder te laten kijken dan het eigen belang en hen zich aan de gedeelde visie te laten committeren. Een belangrijke bouwsteen ligt ook bij de schoolbesturen. “Zij hebben in de governance moeten durven zeggen: we stellen een onafhankelijk bestuurder aan die we de ruimte geven om het samenwerkingsverband te sturen.” Elbers is die bestuurder. “Dat de besturen een stapje terug hebben gedaan in het samenwerkingsverband heeft een belangrijke rol gespeeld. Ik heb keuzes kunnen maken die zij nooit hadden gemaakt als ze in het bestuur hadden gezeten. Dan hadden ze namelijk in hun eigen budgetten moeten gaan snijden.”

Communicatie en visualisatie

Om de visie echt te laten slagen zijn communicatie en visualisatie cruciale instrumenten. Elbers: “We zorgen er steeds voor dat we dezelfde boodschap in begrijpelijke taal delen,

via allerlei kanalen. De kracht zit in herhaling en in het aanspreken van professionals en ouders. Zo heeft elke school een poster opgehangen met de ondersteuningsstructuur erop. Ons jaarplan staat ook op één poster en heeft acht duidelijke speerpunten, met daarbij uitgewerkt wat we gaan doen. Via onze digitale nieuwsbrief, die goed gelezen wordt, delen we regelmatig waar we, dus ook de scholen, mee bezig zijn. We geven met filmpjes en interviews een gezicht aan de mensen van het samenwerkingsverband. Dit alles zorgt ervoor dat we steeds werken aan verbinding en aan het delen van onze gezamenlijke opdracht. Dat het werkt blijkt wel uit de reacties uit het veld en de hoge opkomsten als we bijeenkomsten organiseren.”

Het grootste compliment dat Elbers in de afgelopen twee jaar heeft ontvangen kwam bij het afkondigen van de coronamaatregelen, medio maart. “Vanuit verschillende kanten kwam de vraag hoe het samenwerkingsverband kan ondersteunen om het onderwijs goed te kunnen vormgeven op afstand voor kinderen met een ondersteuningsbehoefte. Dat is een compliment omdat het precies ingaat op het systeem: ‘Hoe kunnen we het onderwijs en dus ook passend onderwijs met elkaar vormgeven?’” Binnen twee dagen werd met een klein team de website www.passendonderwijs.nl opgezet, waarop ouders en professionals volop informatie kunnen vinden over passend onderwijs thuis en waarbij specialisten uit het hele land betrokken worden om kennis te delen, met een platform waar ouders, leerlingen en professionals tips kunnen plaatsen of vragen kunnen stellen. “Dat is een mooi voorbeeld van wat we nastreven. Niet eindeloos vergaderen, maar gaan doen, omdat daarmee de leerling het meest geholpen is. En niet blijven kijken binnen onze eigen regio, maar ook de verbinding zoeken met partijen daarbuiten. Passend onderwijs is immers een opdracht van en aan ons allemaal.”